

A 1764/presidiet

Tekijät Kari Kulmala ja Kimmo Kivelä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

Jäsen ehdotus EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan perustamisesta

Ehdotus

Kari Kulmala ja Kimmo Kivelä ehdottavat, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että Pohjoismaiden neuvostoon perustetaan EU- ja puolustuspoliittinen valiokunta.

Taustaa

EU-politiikkaa ja puolustuspolitiikkaa koskevat kysymykset ovat viime aikoina nousseet keskeisimmiksi poliittisiksi kysymyksiksi Pohjoismaissa. Brexitin takia EU-asiat ovat saaneet yhä enemmän painoarvoa pohjoismaisessa yhteistyössä. Turvallisuustilanteen heikentyminen sekä Itämeren alueella että Euroopassa on myös vahvistanut puolustuspolitiikan merkitystä. Pohjoismaat ovat luonnollisia kumppaneita toisilleen EU:ssa, koska niiden intressit sekä yhteiskuntajärjestelmät ovat samankaltaiset. Pohjoismaiden neuvosto on palkannut Brysseliin työntekijän EU-asioita varten, mutta siitä huolimatta EU-asioita ja Pohjoismaiden näkemyksiä niistä käsitellään Pohjoismaiden neuvostossa epäjärjestelmällisesti ja fragmentoidusti. Kaikki Pohjoismaat eivät ole EU:n jäseniä, mutta myös ulkopuolella olevat maat hyötyisivät siitä, että Pohjoismaiden neuvoston kautta vaikutettaisiin EU-politiikkaan. Pohjoismaiden neuvosto voisi ottaa johtavan aseman yhteispohjoismaisen EU- ja puolustuspolitiikan muo-
toilussa.

Puolustuspoliittisen yhteistyön tarve Pohjoismaiden välillä on myös lisääntynyt. Nykyisin puheenjohtajisto käsittelee puolustuspoliittisia kysymyksiä pyöreän pöydän keskusteluissaan, mutta niitä järjestetään vain muutaman kerran vuodessa. NORDEFCO-yhteistyöstä annetaan selonteko neuvoston istunnon yhteydessä. Lisäksi eri puoluryhmät ovat tehneet jäsenehdotuksia puolustuspolitiikasta. Tästä huolimatta puolustuspoliittisia kysymyksiä tulisi käsitellä neuvostossa järjestelmällisemmin ja useammin kuin nykyisin, koska turvallisuuspoliittinen tilanne alueella on huonontunut ja puolustuspoliittinen yhteistyö lisääntynyt.

Ulkopoliittisia kysymyksiä käsitellään nykyisin Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajistossa, jonka tärkein tehtävä kuitenkin on toimia neuvoston päättävänä elimenä istuntojen välillä. Kun Pohjoismaiden neuvosto perustettiin, ulkopoliittikkaa ei voitu käsitellä Neuvostoliiton vaikutuksen takia, mutta tällaisia esteitä ei enää ole. On

myös useasti tuotu esiin tarve käsitellä laajemmin ulkopoliittisia kysymyksiä. Yksi EU- ja puolustuspoliittisen valiokunnan keskeisistä tehtävistä olisi antaa poliittisia suosituksia Pohjoismaiden hallituksille valiokunnan vastuualueisiin liittyvistä kysymyksistä.

Helsingissä 4. huhtikuuta 2018

Kari Kulmala (sin.)

Kimmo Kivelä (sin.)